

זוהר הקדוש עם פירוז'

מתוך מדבר: דת זכר נישן על הפסחה

"לבעזה" ת"ע"י מרכז מתוק מדבר"ת. 5135 ירושלים

פרשת זירא תשפ"א

עלון מס' 106

לוח עמנואל היומי בזוהר לפרש ח"ר שרה			
פרשתנה	מתוק מדבר	וילגא	יום
צט	סח ע"א	ראשון	
קד	סח ע"ב	שני	
קט	סט ע"א	שלישי	
קיד	סט ע"ב	רביעי	
קיט	ע' ע"א	חמישי	
קבו	ע' ע"ב	שישי	
קלא	ע' ע"א	שבת	

בכל ר"ח מאיר הקב"ה הארה חדשנית

רבי אליעזר היה יתיב והוה לעי באורייתא, אתה לגביה רבי עקיבא, אמר ליה במא קא עסיק מר, אמר ליה בהאי קרא, דכתיב (ש"א ב ח) וכפה כבוד ינחיםם, מהו פסה כבוד ינחיםם, זה יעקב אבינו, העבד ליה ברסי יקר בלחוודוי, לקבלה אולפן נשמטה דעתך. וקדשא בריך הוא איזיל עמיה בכל ריש ירחא, וכד חמי נשמטה יקר אספקלריא השכינה דמאיריה, מברכת וסגדת קמי קדשא בריך הוא, הדא הוא דכתיב (תחים קד א) ברכי נפשי וגוו.

אמר רבי עקיבא, קדשא בריך הוא קאים עלהי, ונשמטה פתח ואמר, יהו"ה אלה"י גדרת מאד וגוו כל הפסחה, עד סיומה דקאמר (שם פסוק לה) יתמו חטאיהם וגוו. ועוד אמר רבי

מתוק מדבר

וקדשא בריך הוא איזיל עמיה בכל ריש ירחא וירחא והקב"ה הולך עם יעקב בכל ראש חדש להארה בנסיבות הארה החדש, וכד חמי נשמטה יקר אספקלריא שכינה דמאיריה וכשהנשמה שבג"ע העליון רואה את כבוד האספקלריא המארה שהיא השכינה הקדושה המתגלית ע"י שהקב"ה הולך עם יעקב, מברכת וסגדת קמי קדשא בריך הוא או היא מברכת ומשבחת ומשתחווה לפני הקב"ה, הדא הוא דכתיב ברכי נפשי וגוו' שהנשמה מברכת ומשבחת לה.

אמר רבי עקיבא, קדשא בריך הוא קאים עלהי הקב"ה עומד ומאריך על נשמות הצדיקים בכל ראש חדש כדי לחדרם, ונשמטה פתח ואמר, ה' אלה"י גדרת מאד וגוו כל הפסחה שמורה על חוסכת אור והשגחה בכל העולם המתחרשת בכל ראש חדש, עד סיומה דקאמר יתמו חטאיהם וגוו' שזה נעשה על ידי השער שמקריבין בראש הגורם כפרת עונות, ולכן נהנים לומר ברכי נפשי בראש חדש. ועוד אמר רבי עקיבא, ולא רא בלחוודוי ולא זו בלבד שהנשמה

בכל ר"ח מאיר הקב"ה הארה חדשנית

רבי אליעזר הגדול היה יתיב והוה לעי באורייתא היה יושב והיה עוסק בתורה, אתה לגביה רבי עקיבא בא אלו ר' עקיבא, אמר ליה ר' עקיבא לר"א, במא קא עסיק מר באיזה חידוש עוסקת עתה מורי ורבי, אמר ליה בהאי קרא בפסוק זה דכתיב וכפה כבוד ינחיםם, ומפרש מהו פסה כבוד ינחיםם על איזה כסא כבוד רומז, ואמר זה יעקב אבינו וזה פרצוף יעקב אבינו, העבד ליה ברסי יקר בלחוודוי שהקב"ה עשה אותו כסא בעולם האצילות יחד עם אברהם ויצחק, לקבלה אולפן נשמטה דעתך. כדי לקבל את למוד התורה של נسمות הצדיקים שעולות למעלה אחר הסתלקותם מן העולם עם כל הבירורים והניצוצים שלהם שתיקנו והשלימו על ידי תורתם בעולם זהה, ואז שם בכית יעקב אביהם הם נוחלים עוד תורה ממן, כעין הרוב השומע תורה תלמידיו ומיישר אותן, וזה סוד הפסוק וכסה כבוד ינחיםם, שר'יל שהקב"ה מנהיל את כסא הבוד שהוא פרצוף יעקב לנسمות הצדיקים. (למי' ומפליס)

עֲקִיבָא, וְלֹא דָא בַּלְחוֹדּוֹי, אֶלָּא מִשְׁבַּחַת לֵיה עַל גּוֹפָא דָאַשְׁתָּאָר בַּעֲלָמָא דִין, וְאָמָר (שם קג א) בָּרְכִי נְפָשִׁי אֶת יְהוָה וְכֹל קָרְבִּי וְגוֹ.

וְקָדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא אֹזֵל, מַנָּא לֹן הָאֵי, מַהְאֵי קָרָא, דְכַתִּיב וַיַּרְא אֱלֹיָה יְהוָה בְּאַלְוֹנִי מִמְּרָא,
זֶה יַעֲקֹב, מַהְוּ מִמְּרָא, מִשְׁוִים דָאַחְסִין מְאַתָּן עַלְמִין מַעַדְן, וַהֲוָא כְּפָא, אָמָר רַבִּי
יִצְחָק, מִמְּרָא בְּגִימְטְּרִיא מְאַתָּן וַתְּמַנֵּן וְחַד הָהָה, מְאַתָּן דַעַדְן, דְכַתִּיב (שיר ח ב) וּמְאַתָּים לְנוּטְרִים
אֶת פָּרִיוֹ, וַתְּמַנֵּן וְחַד דַהֲוָא כְּפָא, וַבְגַיְן כֹּה אַתְקָרִי וַיַּרְא אֱלֹיָה יְהוָה בְּאַלְוֹנִי מִמְּרָא, וְעַל
שָׁוֹם דָא נִקְרָא מִמְּרָא.

האבות עומדים על הנשמה ומארים עליה

אָמָר רַבִּי יְהוֹדָה מַהוּ בְּאַלְוֹנִי, רְצָח לֹוּמָר תַּוקְפּוֹי, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (בראשית מט כד) אָבִיר יַעֲקֹב.
וַהֲוָא יוֹשֵׁב פָּתָח הַאֲחָל, הָדָא הוּא דְכַתִּיב (תהלים טו א) יְהוָה מַיְגּוֹר בָּאַהֲלָךְ וְגוֹ, (דף
כח ע"א) בְּחֹם הַיּוֹם, דְכַתִּיב (מלachi ג' כ) וַזְרָחָה לְכֶם יְרָאֵי שְׁמֵי שָׁמֶשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפִּיהָ.

מהות מדבש

וַתְּמַנֵּן וְחַד דַהֲוָא כְּפָא וְפַ"א גַיְיָ כָּסְ"א, וְבַגִּין כֹּה
אַתְקָרִי וַיַּרְא אֱלֹיָה יְהוָה בְּאַלְוֹנִי מִמְּרָא פִּירוֹשׁ וְעַל שָׁוֹם
דָא נִקְרָא מִמְּרָא עַל שְׁמוֹ זֶה נִקְרָא יַעֲקֹב בְּכָאן כַּשְׁהוֹלֵךְ
עַם הַקְּבָ"ה לְהַקְּבִיל פְנֵי הַצְדִיק מִמְּרָא", לְפִי שָׁכָאן הוּא
בְּבָחֵי כָסָא הַכְּבֻוד וְעַל שְׁמוֹ בְּבָחֵי זוּ הוּא נִקְרָא מִמְּרָא.
(דף צז ע"ב במדרש הנעלם, ובכיאורינו כרך ב עמי התמא-תמא)

האבות עומדים על הנשמה ומארים עליה

אָמָר רַבִּי יְהוֹדָה, מַהוּ בְּאַלְוֹנִי אֵם מַלְתָּמָרָא רְוַמּוֹת
עַל יַעֲקֹב, עַל מַה רְוּמּוֹת מַלְתָּא אַלְוֹנִי, וְאָמָר רְצָח
לֹוּמָר תַּקְפּוֹי פִי חִזְקוֹן שֶׁ יַעֲקֹב הָדָא הוּא דְכַתִּיב
אָבִיר יַעֲקֹב וְאַלְוֹנִי פִּירוֹשׁוֹ אָבִירוֹ שֶׁ יַעֲקֹב (מִפְרָשׁ אַלְוֹנִי
מִלְשׁוֹן סְמוֹת טו י"ה) מֵכְמֻכוֹת בְּאַלְמִים, שְׁפִירּוֹשׁ בְּחִזְקוֹים),
וּמְשִׁיק הַפְּסוֹק וְהָוָא יוֹשֵׁב פָּתָח הַאֲחָל פִי הנשמה
יוֹשֵׁבת בְּפִתח גֵן עַדְן הַעֲלִיוֹן הָדָא הוּא דְכַתִּיב ה' מַיְ
יַגּוֹר בָּאַהֲלָךְ וְגוֹי הַיְנוּ הַצְדִיק שְׂוֹכוֹתָה לְגַוְר בְּגַע' שַׁהֲוָא
אַהֲלוֹ שֶׁל הַשְׁלִינָה, וּמְשִׁים מִקְבָּלָת הנשמה הָאָרֶה גְדוֹלָה
(דף צח ע"א) בְּחֹם הַיּוֹם שַׁהֲוָא הָאָרֶת הַשְׁמָשׁ שַׁהֲוָא
בְּחִנָּת הַחֲפָאָרָה שְׁמָאִיר בְּגֵן עַדְן הַעֲלִיוֹן, דְכַתִּיב וַזְרָחָה
לְכֶם יְרָאֵי שְׁמֵי שָׁמֶשׁ צְדָקָה וּמִרְפָּא בְּכַנְפִּיהָ פִי
שָׁאוּר תְּפָאָרָה זְרוֹחָה לְנֶשְׁמוֹת יְרָאֵי ה' שְׁמָם בְּגֵן עַדְן.

מִבְרָכָת וּמִשְׁבַּחַת אֶת הַקְּבָ"ה עַל הָאָרֶה שְׁמָאִיר עַלְיהָ,
אֶלָּא מִשְׁבַּחַת לֵיה עַל גּוֹפָא דָאַשְׁתָּאָר בַּעֲלָמָא דִין
אֵלָא עוֹד מוֹסִיפה הנשמה לשבח להַקְּבָ"ה עַל גּוֹפָה הנשאָר
בְעוּלָם הַזֶּה בְּקָבְרָה שַׁהֲוָא הַעֲצָם הנשאָר קִיּוּם לְעוּלָם, שְׁגָם
בְּוּ נִתּוּסְפָת הָאָרֶה חְדָשָׁה בְּכָל רְ"ח ע"י שְׁהַנֶּפֶשׁ פּוֹקְדָת
אָוֹתוֹ בְּקָבְרָה, וְאָמָר בָּרְכִי נְפָשִׁי אֶת ה' עַל הָאָרֶה
שְׁקַבְּלָה מִהַקְּבָ"ה, וְכֹל קָרְבִּי אֶת שְׁמֵי קָדְשׁוֹ שַׁהֲוָא
הַעֲצָם הנשאָר לְעוּלָם שְׁבַוּ שׂוֹרָה סּוֹד הַחְבֵל דְגָרְמִי, וּרְ"ל
שְׁכַשְׁהַנֶּפֶשׁ מָאִירָה בְּגּוֹפָה בְּכָל רְ"ח אֶזְזֶבֶל הַנֶּפֶשׁ אֶת
הַקְּבָ"ה עַל הָאָרֶה שְׁקַבְּלָה לְעַצְמָה וְהָאָרֶה בְּגּוֹפָה.

וְחוֹזֵר לְדִבְרֵי הָרָאשָׁוִנִים וְאָמָר וְקָדְשָׁא בָּרִיךְ הוּא אֹזֵל
וְהַקְּבָ"ה הַוּלֵךְ עַם יַעֲקֹב, מַנָּא לֹן הָאֵי מַנִּין אָנוֹ
לְוָדִים זֶה, וְהַשִּׁיב מַהְאֵי קָרָא מִפְסּוֹק וְהַדְכִּיב וַיַּרְא
אֱלֹיָה יְהוָה שְׁהַקְּבָ"ה מַתְגָּלָה וְמָאִיר לְהַנֶּשֶׁה, בְּאַלְוֹנִי מִמְּרָא
יחִיד עַם יַעֲקֹב, כִּי מַלְתָּמָרָא זֶה יַעֲקֹב, מַהוּ מִמְּרָא
לְמַהְוָא נִקְרָא יַעֲקֹב מִמְּרָא, מִשְׁוִים דָאַחְסִין מְאַתָּן עַלְמִין
מַעַדְן לְפִי שִׁיעָקָב יְוָרֶשׁ ר' עֲולָמוֹת מַעַדְן, וַהֲוָא כְּפָא
וְהָוָא נִקְרָא כָסָא הַכְּבֻוד, לְכָן אָמָר רַבִּי יִצְחָק, מִמְּרָא
וְהָוָא יַעֲקֹב אָבִינוּ לְפִי שַׁהֲוָא בְּגִימְטְּרִיא מְאַתָּן וַתְּמַנֵּן
וְחַד הָהָה מַלְתָּמָרָא גַיְיָ רְפָ"א, מְאַתָּן דַעַדְן ר' הִיא
הַמְּאַתִּים עֲולָמוֹת שִׁירָשׁ יְעָקָב מַעַדְן דְכַתִּיב וּמְאַתִּים
לְנוּטְרִים אֶת פָּרִיוֹ הָרִי שְׁהַצְדִיקִים יְוָרֶשִׁים ר' עֲולָמוֹת,

אמר ר' יוחנן בן זכאי, בה היא שעטא איזיל קידשא בריך הוא, ובגין דשמעין אבהתא אברהם ויצחק קידשא בריך הוא איזיל לגביה, תבעין מן יעקב למיזל עמהון, ולא קידמא ליה שלם, ואנו קיימין עליה, מפאי דכתיב וישא עניינו וירא והנה שלשה אנשים נצבים עליו, שלשה אנשים (קדושים) אלין אבהתא אברהם יצחק ויעקב, קדושים עלהי, וחמו עובדין טבין בעבד, וירא וירץ לקראותם מפתח האهل וישתחוו הארץ, משום דחמי שכינה יקרה עמהון, קידא הוא דכתיב (שיר א ג) על בגין עמלות אהבו.

טרם פטירת האדם רואה את השכינה ה''

דבר אחר, וירא אליו יהו"ה באלוני ממרא, רבנן פתحي בהאי קרא, בשעת פטירתו של אדם, בתניא אמר רבי יהודא, בשעת פטירתו של אדם הוא يوم הדין הגדול, שהנשמה מתפרקת מן הגוף, ולא נפטר אדם מן העולם עד שרואה את השכינה, קידא הוא דכתיב (שמות לג כ) כי לא ירاني הארץ ויחי, ובאי עם השכינה נשמו של צדיק, קידא הוא דכתיב וירא אליו יהו"ה וגוי, ביום הדין הבוער פגוע להפריד הנשמה

מתוק מדבש

שהתחל בו, לריח שמניך טובים מן תורק שמן על כן עלמות אהובך, שפירשו שכשנשות הצדיקים עלות לג"ע העליון נ麝 עליה ריח שמנים הטובים שם הארות המוחין של האבות שבמספרות חסר גבורה תפארת אצילות, ונוסף לה מריק ומשפייע שמן שהוא השכינה האריה אל הנשמה, לכן כשנשות רואות את כבוד השכינה מאירה בהם הם משתחוות לפניה באהבה.

(דף צז ע"ב-צח ע"א במדרש הנעלם,
ובביבוריינו ברך ב עמי תרג-תמד)

טרם פטירת האדם רואה את השכינה ה''

דבר אחר, וירא אליו ה' באלוני ממרא, רבנן פתהי לפרש פרשה זו בהאי קרא ואמרו שפסוק זה רומו בשעת פטירתו של אדם, בתניא אמר רבי יהודא, בשעת פטירתו של אדם, הוא يوم הדין הגדול, שהנשמה מתפרקת מן הגוף, ולא נפטר אדם מן העולם עד שרואה את השכינה, קידא הוא דכתיב כי לא ירاني הארץ ויחי כמ"ש ליקמן (וימי דף לכו ע"ה), פי' שלא שלא ירاني האדם ושאר בחים, אבל רואה הוא בחיו ומית מיד, ובאי עם השכינה שלשה מלאכי השרת לקבל נשמו של צדיק, קידא הוא דכתיב וירא אליו ה' וגוי, פי' השכינה מתגלת אל האדם בשעת פטירתו, ביום הדין הבוער בתנור

אמר ר' יוחנן בגין זכאי, בה היא שעטא איזיל קידשא שעא שייעקב הולך להאריך לנשמה, איזיל קידשא בריך הוא הולך עמו הקב"ה, ובגין דשמעין אבהתא אברהם ויצחק קידשא בריך הוא איזיל לגביה וכשושומעים האבות אברהם ויצחק שהקב"ה הולך עמו יעקב להאריך על הנשמה, תבעין מן יעקב למיזל עמהון ולא קידמא ליה שלם מבקשים מייעקב שליכו גם הם עמם להקדמים שלום ולהאריך לנשמה מאור היטוד הנקרה שלום, ואנו קיימין עליה, והאבות עומדים על הנשמה ומאירים עליה, מפאי דכתיב, וישא עניינו וירא פ"י הנשמה שבג"ע רואה והנה שלשה אנשים נצבים עליו פירוש שלשה אנשים, אלין אבהתא אברהם יצחק ויעקב קידושין עלהי מש"כ שלשה אנשים הם הג' אבות שעומדים על הנשמה, וחמו עובדין טבין בעבד ורואים את מעשים הטובים שעשתה בעולם הזה, ועל זה רומו הפסוק שהתחל בו, לריח שמניך טובים, הם המעשימים טובים, שמן תורק שמן, שבגללם שמן נשמע למרחוק כשםן הזה שMRIKIM אותו מכלי אל כל שנותן ריח למרחוק, על כן עלמות רומו על האבות, אהובך, שמופיעים לך שפעם. וירא אז כשנשמה רואה אותם, מיד וירץ לקראותם מפתח האهل וישתחוו הארץ פירוש משום דחמי שכינת יקרה עמהון לפני שראה את שכינה כבדו עליהם לכן היא משתווה ארזה לקראת השכינה הנקרה הארץ, קידא הוא דכתיב על בגין עמלות אהבו פי' אלו הן הנשמות שאוחבים את הקב"ה, וזה סוד הפסוק

מן הגוף, וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים, המבקרים מעשו מה שעשוה, והוא מודה עליהם בפיו, ובין שהנשמה רואה פה, יוצא מן הגוף עד פתח בית הפליטה, ועומדת שם עד שמתקדמת כל מה שעשה הגוף עמה בעולם הזה, ואז נשמה הצדיק היא נשמה במעשיה, נשמה על פקדוניה, דתאנא אמר רבי יצחק, נשמו של צדיק מתאות אימתי יצא מן העולם הזה שהוא שהוא הכל, כדי להתענג בעולם הבא.

על ידי אילן ידע אברהם את מצב הרוחני של אורחיו

פא חזי אילן נטע אברהם בכל אתר דידיריה תפן, [וכו] ובזה הוא אילן הנה ידע ממנו דאתא חד ביה בקדשא בריך הוא וממן דאתא חד בעבודה זרה, מאן דאתא חד בקדשא בריך הוא, אילן הנה ידע משבים עלייה ועבד רישיה וחמי על רישיה ועבד עלייה צלא יאה, וממן דאתא חד בסטרא בעבודה זרה, הנה אילן הנה אסתלק ונפוי והוא סליקין לעילא, בדין הנה ידע אברהם, ואזהיר ליה, ולא אудי מטהן עד דאתא חד במחימנותא בקדשא בריך הוא.

מתוק מדבר

על ידי אילן ידע אברהם את

מצבם הרוחני של אורחיו

פא חזי אילן נטע אברהם בכל אתר דידיריה תפן בא וראה שאברהם נטע אילן בכל מקום שהיה גור, [וכו] ובזה הוא אילן הנה ידע מאן דאתא חד ביה בקדשא בריך הוא וממן דאתא חד בעבודה זרה ועל ידי אותו אילן ידע מי הוא שנתחדר בהקב"ה, וממי הוא שנתחדר בעז, כי מאן דאתא חד בקדשא בריך הוא, אילן הנה פריש ענפוי וחמי על רישיה ועבד עלייה צלא יאה מי שנתחדר בהקב"ה היה האילן פורש ענפוי ומהפה על ראשו ועשה עליו צל נאה, וממן דאתא חד בסטרא בעבודה זרה, הנה אילן ידע אברהם ונסתלק מעליו ונפוי עלו למעלה, בדין הנה אסתלק ונפוי והוא סליקין לעילא וממי שנתחדר בעז אותו אילן או ידע אברהם שהוא עובד עז, ואזהיר ליה ולא אудי מטהן עד דאתא חד במחימנותא בקדשא בריך הוא והזהיר אותו שיפורש מהעז ולא זו ממש עד שנתחדר באמונה הקב"ה.. (דף קב ע"ב, ובכיאורינו כרך ב עמי תפ-תפס)

להפריד הנשמה מן הגוף יום פטירתו של האדם הוא יום הדין שבו רנים אותו להפריד נשמו מהגוף, או וישא עיניו וירא והנה שלשה אנשים הם הגי מלאכים שבאים עם השכינה לקבל נשמו אם הוא צדיק, והם המבקרים מעשו מה שעשוה כלימי חייו, והוא מודה עליהם בפיו שכך עשה, ובין שהנשמה רואה בך שדנים את הגוף על כל מה שעשה, יוצא מן הגוף עד פתח בית הפליטה כפתח בית הפליטה, ונעומדת שם עד שמתקדמת כל מה שעשה הגוף עמה בעולם הזה ומסתלקת מן העולם. ואז בשעה שהנשמה יוצאה מהגוף נשמת הצדיק היא נשמה במעשיה שעתה בעולם הזה, ונשמה על פקדוניה שיכולה להחזיר פקונה שהיא נשמה בשלימות, דתאנא אמר רבי יצחק, נשמו של צדיק מתאות אימתי יצא מן העולם הזה שהוא הכל, כדי להתענג בעולם הבא.

(דף צח ע"א במדרש הנעלם, ובכיאורינו כרך ב עמי תפ-תפסה)

שבח דא שירתא

הלא ספר הזוהר قولו יראת שמים ומוסרים גדולים בשיעור קומה, איך לקדש כל אבר וכל שערה ממש לעבודת הבורא ברוך הוא וברוך שמו.
(מהרצ"ה מזידיטשוב ז"ע"א בספרו סור מרע ועשה טוב)

הזהר בקדוש" ע"פ "מתוק מדבר"

פורמט כיס
"יובלתך בדור"
מהדורות ר' יוסף
צבי עברנער
[cm 16.5/11.5]

[cm 24/17]

פורמט ביגז' – מהדורות ר' הערשל ועובדר
[cm 17/12]

